# ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΕ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΚΤΑΚΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

## Ανασύνθεση της Αριστεράς, η απάντηση στην Ακροδεξιά

### 1. Η εποχή μας: πολλαπλές κρίσεις και συγκρούσεις

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από πολλαπλές κρίσεις, συγκρούσεις και ραγδαίους μετασχηματισμούς. Ο πόλεμος, η γεωπολιτική αστάθεια, η κλιματική κρίση, η ενεργειακή κρίση, οι ανισότητες, η πάλη για τον έλεγχο της τεχνητής νοημοσύνης και η κρίση δημοκρατίας αλληλοτροφοδοτούνται. Είμαστε σε ιστορική αλλαγή εποχής και όχι σε απλή εποχή αλλαγών. Ταυτόχρονα η ανθρωπότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με έναν διαρκή, proxy παγκόσμιο πόλεμο. Ο ανταγωνισμός ανάμεσα στη φθίνουσα κυριαρχία των ΗΠΑ και το αναδυόμενο ευρωασιατικό μπλοκ (Κίνα-Ρωσία) διεξάγεται μέσω τρίτων, με διακύβευμα τον έλεγχο των αγορών, των ενεργειακών πόρων, των εμπορικών δρόμων και των στρατηγικών υποδομών.

Η πολυκρίση ξεκινά από την οργανική κρίση του νεοφιλελευθερισμού, περνά μέσα από τον αυταρχικό κρατισμό με τη συγκέντρωση εξουσίας και την καταστολή, και καταλήγει σε δύο επικίνδυνες κατευθύνσεις: από τη μία στη νεοαντιδραστική/φασιστική τάση που μετατρέπει το κράτος σε εταιρεία- καταργεί δικαιώματα και ελευθερίες, στοχοποιεί πρόσφυγες -μετανάστες, γυναίκες, ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και μειονότητες και καλλιεργεί τον εθνικισμό και τον μιλιταρισμό, και από την άλλη στον ψηφιακό καπιταλισμό με αλγοριθμική ταξινόμηση, με πολίτες-πελάτες χωρίς δικαιώματα με κοινωνικό αποκλεισμό και απομόνωση των ανθρώπων σε ψηφιακά περιβάλλοντα απορροφώντας τον μη εργασιακό τους χρόνο.

Η παγκόσμια κυριαρχία των ΗΠΑ αμφισβητείται πια έντονα από την διαρκώς αναδυόμενη υπερδύναμη της Κίνας. Ο άξονας ΗΠΑ - ΝΑΤΟ στηρίζεται στην χρηματοπιστωτική βάση και στην υπεροχή των όπλων, με πλήρη υποταγή Ευρώπης και Λ. Αμερικής στο σχεδιασμό του, με ιδιωτικοποιημένα δίκτυα ενέργειας και υποδομών υψηλού κόστους, καθώς και στο μονοπώλιο του δολαρίου.

Το ευρωασιατικό μπλοκ Κίνας-Ρωσίας ποντάρει στην βιομηχανική πολιτική στον έλεγχο των εμπορικών δρόμων και στη στρατηγική της αποδολαριοποίησης μέσω των BRICS. Η Κίνα διαθέτει μια τεράστια παραγωγική βάση που αμφισβητεί την υπεροχή του δυτικού μοντέλου. Η προσπάθεια Ρωσίας - Κίνας να ανοίξουν τον Αρκτικό διάδρομο, σε συνδυασμό με τις πιέσεις των ΗΠΑ για έλεγχο της Γροιλανδίας, όπως και η «βουβή» σύγκρουση Κίνας - ΗΠΑ σε όλον τον Ινδο-ειρηνικό αλλά και στη Μεσόγειο αποδεικνύουν ότι ο έλεγχος της εφοδιαστικής αλυσίδας των ενεργειακών πηγών, των κρίσιμων πρώτων υλών και των τεχνολογιών αιχμής αποτελεί μία κεντρική υλική βάση των σύγχρονων γεωπολιτικών συγκρούσεων.

Την ώρα που ο βαθύς συντηρητισμός επελαύνει σε πλανητικό επίπεδο και η Δεξιά και η Ακροδεξιά καταλαμβάνουν ολοένα και περισσότερο χώρο στη δημόσια σφαίρα, αναπτύσσονται ισχυρές αντιστάσεις που εκφράζονται στο κοινωνικό, το ιδεολογικό αλλά και το πολιτικό πεδίο. Στις ΗΠΑ, το νέο αριστερό κύμα, με πρωταγωνιστές τους Δημοκρατικούς Σοσιαλιστές, καταφέρνει να εμπνεύσει και να κινητοποιήσει κοινωνικά στρώματα, ιδιαίτερα τη νεολαία, που είχαν γυρίσει την πλάτη στην πολιτική και στο κατεστημένο των Δημοκρατικών. Οι εμβληματικές περιπτώσεις του Ζόραν Μαμντάνι, της Αλεξάντρια Οκάσιο-Κορτέζ και, φυσικά, του Μπέρνι Σάντερς δεν αποτελούν πλέον μεμονωμένες εξαιρέσεις, αλλά εκφράζουν ένα ευρύτερο ριζοσπαστικό ρεύμα που διαπερνά τις κοινωνικές διεκδικήσεις και αποκτά εκλογική δυναμική σε διαφορετικά επίπεδα. Στη Βραζιλία, η νίκη του Λούλα απέναντι στον εκλεκτό του Τραμπ, υπενθυμίζει ότι η Λατινική Αμερική δεν πρόκειται να μετατραπεί αμαχητί στην πίσω αυλή του τραμπισμού. Στη Γερμανία, η άνοδος του Die Linke και ο ριζοσπαστικός πολιτικός και οργανωτικός μετασχηματισμός του αποδεικνύουν ότι η Αριστερά μπορεί να πείθει ξανά όταν συνδέεται με τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες, ανανεώνει τις πολιτικές της πρακτικές και συγκροτεί μια πειστική εναλλακτική απέναντι στον νεοφιλελευθερισμό και την Ακροδεξιά. Στην Ισπανία, η αριστερή μετατόπιση του σοσιαλδημοκράτη Πέδρο Σάντσεθ και η ανοιχτή σύγκρουσή του με τη Δεξιά, τον συντηρητισμό και την πολιτική του Τραμπ δείχνουν ότι η υποταγή στη νεοφιλελεύθερη ορθοδοξία δεν αποτελεί μονόδρομο για την κυβερνητική εξουσία. Στη Γαλλία, οι πρόσφατες μαζικές κινητοποιήσεις δημιουργούν νέες δυνατότητες πολιτικής έκφρασης της κοινωνικής δυσαρέσκειας και ενίσχυσης της ριζοσπαστικής Αριστεράς, απέναντι τόσο στις δυνάμεις της βαθιάς συντήρησης όσο και στη διαχειριστική λογική της κεντρώας σοσιαλδημοκρατίας. Το κοινό νήμα όλων αυτών των εξελίξεων είναι ότι η άνοδος της Ακροδεξιάς δεν αποτελεί ιστορικό πεπρωμένο.

Όπου η Αριστερά τολμά να συγκρουστεί, να ριζοσπαστικοποιηθεί, να συνδεθεί οργανικά με τις κοινωνικές αντιστάσεις και να διεκδικήσει ξανά την πολιτική ηγεμονία, μπορεί να αλλάζει τους συσχετισμούς και να ανοίγει δρόμους ελπίδας και ανατροπής.

Σημάδια αυτής της συγκρουσιακής κατάστασης εμφανίζονται και στην μερική στροφή της σοσιαλδημοκρατίας προς τα αριστερά στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου η πίεση της βάσης των Εργατικών οδήγησε στην παραίτηση του Κιρ Στάρμερ και στην εκλογή του Άντι Μπέρναμ στην ηγεσία, στην ενίσχυση των Δημοκρατών Σοσιαλιστών στις ΗΠΑ, στην άνετη επικράτηση του Μαμντάνι στη Νέα Υόρκη, στη νίκη του Die Linke στο Βερολίνο αλλά και αντίστροφα στην επέλαση της Ακροδεξιάς που σαρώνει όλο τον δυτικό κόσμο.

Η γενοκτονία στη Γάζα, η εθνοκάθαρση στη Δυτική Όχθη με πρωτοφανή κλιμάκωση της βίας των εποίκων, εκτεταμένες στρατιωτικές επιχειρήσεις και επιτάχυνση των εποικισμών, η

καταστροφή του Λιβάνου, ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία και η στρατιωτική επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν συνθέτουν ένα εξαιρετικά επικίνδυνο διεθνές περιβάλλον. Στη Γάζα, η συστηματική καταστροφή των υποδομών, οι μαζικές απώλειες αμάχων, ο εκτοπισμός του παλαιστινιακού πληθυσμού και η διαρκής υπονόμευση των όρων επιβίωσής του συνιστούν μια ανθρωπιστική καταστροφή ιστορικών διαστάσεων. Η πρόσφατη έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής του ΟΗΕ, τον Οκτώβριο του 2026, επιβεβαιώνει ότι, παρά την εκεχειρία, συνεχίζονται πράξεις που συνιστούν γενοκτονία.

Την ίδια στιγμή, η στρατιωτική επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν, με πλήγματα σε στρατιωτικές και πυρηνικές εγκαταστάσεις, άνοιξε ένα νέο και ιδιαίτερα επικίνδυνο μέτωπο στη Μέση Ανατολή, με σοβαρές συνέπειες για τον άμαχο πληθυσμό και με κίνδυνο ευρύτερης περιφερειακής αποσταθεροποίησης. Η κλιμάκωση των επιθέσεων και των αντιποίνων, η αμφισβήτηση της εθνικής κυριαρχίας και η επιλεκτική επίκληση του διεθνούς δικαίου από τις ισχυρές δυνάμεις αποδυναμώνουν περαιτέρω το ήδη εύθραυστο διεθνές σύστημα ασφάλειας.

Από την Ουκρανία μέχρι τη Μέση Ανατολή, η επίκληση της ασφάλειας, της αυτοάμυνας ή των «ειδικών επιχειρήσεων» χρησιμοποιείται για να νομιμοποιήσει στρατιωτικές επεμβάσεις και τη χρήση βίας, με το κόστος να το πληρώνουν πρωτίστως οι λαοί. Η συσσώρευση πολεμικών μετώπων, η εμπλοκή περιφερειακών και παγκόσμιων δυνάμεων και η απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών αποκλιμάκωσης διαμορφώνουν μια νέα διεθνή πραγματικότητα, στην οποία το ενδεχόμενο μιας γενικευμένης πολεμικής σύρραξης δεν μπορεί πλέον να θεωρείται μακρινό ή απίθανο σενάριο.

Η διεθνής συγκυρία του τελευταίου χρόνου χαρακτηρίζεται πρώτα απ’ όλα από την επικίνδυνη κλιμάκωση γύρω από το Ιράν. Η πολιτική του Donald Trump, σε σύμπλευση με τον καταζητούμενο για εγκλήματα πολέμου Νετανιάχου, έχει φέρει τον κόσμο αντιμέτωπο με μια νέα ενεργειακή κρίση και την Μέση Ανατολή στα πρόθυρα μιας γενικευμένης περιφερειακής σύρραξης με την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης να παραπέμπεται στις καλένδες.

Στον Δυτικό Κόσμο, οι κυβερνήσεις της δεξιάς, της κεντροδεξιάς και της κεντροαριστεράς αποτυγχάνουν να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες προκλήσεις του 21ου αιώνα – την κλιματική κρίση, τις ανισότητες, το κόστος διαβίωσης και τις ανεπαρκείς κοινωνικές παροχές. Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναδύεται η ακροδεξιά χωρίς να σημαίνει ότι ο χώρος αυτός επιχειρεί να απαντήσει σε αυτά τα προβλήματα. Ανασυντάσσεται και με τη νέα της μορφή, αυτήν της εναλλακτικής δεξιάς (alt right) μεγεθύνεται και αναλαμβάνει ή απειλεί να αναλάβει την διακυβέρνηση σε ολοένα και περισσότερες χώρες, μεταξύ των οποίων η Αργεντινή, η Κολομβία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και η Αγγλία.

Ωστόσο, οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες συνεχώς διευρύνονται: πλέον στα χέρια του 1% των πλουσιότερων ανθρώπων συγκεντρώνεται ασύμμετρα υψηλός πλούτος που ξεπερνάει τα 100.000.000.000.000 ευρώ και αντιστοιχεί στο 35% του παγκόσμιου πλούτου ενώ ο Elon Musk είναι ο πρώτος άνθρωπος με περιουσία που υπερβαίνει το 1.000.000.000.000 ευρώ, 4 έως 5 φορές μεγαλύτερη από το ΑΕΠ της Ελλάδος.
Τέλος, η έστω και λειψή αστική δημοκρατία αντικαθίσταται από τον αυταρχισμό και την απολυταρχική διακυβέρνηση και το διεθνές Δίκαιο δίνει τη θέση του στο Δίκαιο του ισχυρού και την αυθαιρεσία. Το παράδειγμα του Elon Musk και η απευθείας εμπλοκή της παγκόσμιας ελίτ σε πολιτικές αποφάσεις και στρατιωτικούς σχεδιασμούς δείχνουν το μέγεθος του προβλήματος.
Κοινός παρονομαστής όλων των παραπάνω είναι η κυβέρνηση των ΗΠΑ με Πρόεδρο τον Donald Trump, που ηγείται της ακροδεξιάς επέλασης και σέρνει τον κόσμο στην δίνη των συγκρούσεων και στην εξάντληση. Ο τραμπισμός αναδιαμορφώνει τον κόσμο και θέτει νέες ισορροπίες ισχύος.

**ΕΥΡΩΠΗ**

Μέσα σε αυτό το τοπίο, η ηγεσία της ΕΕ επιλέγει μια πολιτική υποταγής στην Ουάσινγκτον, με βαρύ τίμημα για τους ευρωπαϊκούς λαούς. Η Ευρώπη δεν αντιμετωπίζει μια δομική κρίση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου. Όταν οι κυρίαρχες ελίτ χάνουν την ικανότητα να πείθουν, στρέφονται στον αυταρχισμό, τη λιτότητα και τους εξοπλισμούς.
Αν η Ευρώπη δεν καινοτομεί, είναι επειδή αποτελεί περιοχή προηγμένου καπιταλισμού, όπου η παραγωγή υποτάσσεται στα υπερκέρδη των πολυεθνικών εταιρειών. Αν τα υπερκέρδη δεν είναι εγγυημένα, οι επενδύσεις, η καινοτομία και η παραγωγή παραμένουν στάσιμα και τότε το κεφάλαιο επενδύεται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα είτε η παραγωγή μεταφέρεται σε μέρη όπου η εργασία είναι φθηνότερη.
Η μετατροπή της παραγωγικής βάσης σε πολεμική βιομηχανία δεν προσφέρει βιώσιμη προοπτική, αλλά βαθαίνει την κοινωνική αβεβαιότητα και τις ανισότητες. Η Πολεμική Οικονομία, με τεράστιες στρατιωτικές δαπάνες, διοχετεύει δισεκατομμύρια στο αμερικανικό στρατιωτικο-βιομηχανικό πλέγμα, ενώ οι δημόσιες υπηρεσίες, η υγεία και η παιδεία, το κοινωνικό κράτος υποχρηματοδοτούνται. Η δε Πράσινη Μετάβαση έχει μετατραπεί σε πεδίο χρηματιστηριακής κερδοσκοπίας.
Αντί η Ευρώπη να προτείνει μια Συνθήκη Ειρήνης, τύπου Ελσίνκι (1975) στο Ουκρανικό, που να στηρίζεται σε ειρήνη-ασφάλεια-συνεργασία, επιλέγει την συνέχιση αυτού του αδιέξοδου πολύνεκρου πολέμου με όλα τα μέσα. Η μετάδοση του φόβου για μια ρωσική εισβολή στην Ευρώπη είναι η βασική προπαγάνδα για την κυριαρχία της πολεμικής οικονομίας και για τις επιβαλλόμενες θυσίες των

ευρωπαϊκών κοινωνιών. Η άλλοτε κραταιά Ευρώπη συνθλίβεται σήμερα ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Κίνα, χωρίς αυτοτελή στρατηγική, γεωπολιτική αυτονομία και σχέδιο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σε βαθιά οικονομική, πολιτική και θεσμική κρίση, την οποία με τις ίδιες τις πολιτικές της διαρκώς επιδεινώνει. Έχει μετατραπεί σε έναν από τους βασικούς μηχανισμούς αναπαραγωγής των συνθηκών που τροφοδοτούν την άνοδο της Ακροδεξιάς. Ρίχνει διαρκώς λάδι στη φωτιά που υποτίθεται ότι θέλει να σβήσει.

Αυτό συμβαίνει μέσα από δύο παράλληλες διαδικασίες. Η πρώτη είναι η ιδεοληπτική προσήλωση στη νεοφιλελεύθερη οικονομική πολιτική. Η εμμονή στη δημοσιονομική πειθαρχία και στους ασφυκτικούς κανόνες υπονομεύει το κοινωνικό κράτος, απαξιώνει τις δημόσιες υποδομές και εγκλωβίζει τις οικονομίες σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, η παράδοση κρίσιμων εργαλείων οικονομικής πολιτικής στις αγορές και στο μεγάλο κεφάλαιο επιταχύνει τη συγκέντρωση πλούτου και ισχύος στις οικονομικές ελίτ. Η στεγαστική κρίση, η ενεργειακή φτώχεια και η εργασιακή ανασφάλεια αποτελούν συνέπειες αυτών των πολιτικών επιλογών. Πάνω στην κοινωνική ανασφάλεια και την απογοήτευση βρίσκει πρόσφορο έδαφος η Ακροδεξιά.

Η Ακροδεξιά παρουσιάζει τη μετανάστευση ως απειλή, ενώ η Ευρώπη γερνά και κρίσιμοι τομείς, από τη γεωργία και τον τουρισμό μέχρι την υγεία και τη φροντίδα, στηρίζονται ήδη στην εργασία μεταναστών και μεταναστριών. Η Αριστερά οφείλει να αντιστρέψει αυτό το αφήγημα: η διασφάλιση νόμιμων όρων διαμονής και ισότιμης πρόσβασης στην εργασία με ίσα δικαιώματα και ίσους μισθούς, προστατεύει όλους τους εργαζόμενους από το κοινωνικό ντάμπινγκ, ενισχύει τα ασφαλιστικά ταμεία και τη δημογραφική βιωσιμότητα και αφαιρεί από την Ακροδεξιά το βασικό της όπλο, τη διαίρεση των «από κάτω».

Η δεύτερη διαδικασία είναι ακόμη πιο επικίνδυνη: η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυρίαρχες πολιτικές της δυνάμεις έχουν υιοθετήσει την ατζέντα και τη ρητορική της Ακροδεξιάς, ιδιαίτερα στο προσφυγικό. Η πολιτική της αποτροπής, η στρατιωτικοποίηση των συνόρων και η περιστολή του δικαιώματος στο άσυλο συνιστούν μια βαθιά συντηρητική μετατόπιση. Η Ακροδεξιά δεν χρειάζεται πλέον να κερδίζει εκλογές για να επιβάλλει την πολιτική της. Έχει καταφέρει να μετατρέψει τις βασικές της θέσεις σε επίσημη πολιτική κυβερνήσεων της Δεξιάς αλλά και της σοσιαλδημοκρατίας. Αυτή η μετατόπιση δεν την αναχαιτίζει. Αντίθετα, κανονικοποιεί τις αντιλήψεις της και ενισχύει την εκλογική της δυναμική.

Στην εξωτερική πολιτική, η στάση της ΕΕ απέναντι στη γενοκτονία στη Γάζα και η ευθυγράμμισή της με τους πολεμικούς σχεδιασμούς των ΗΠΑ και του Ισραήλ αποκαλύπτουν την απουσία πραγματικής στρατηγικής αυτονομίας. Η στροφή στην πολεμική οικονομία

μετατρέπει τους εξοπλισμούς σε απόλυτη προτεραιότητα. Για τα νοσοκομεία, τα σχολεία και την κοινωνική κατοικία υπάρχουν δημοσιονομικοί περιορισμοί. Για την πολεμική βιομηχανία εξαφανίζονται. Παράλληλα, η εξάρτηση από το πανάκριβο αμερικανικό LNG εγκλωβίζει την ευρωπαϊκή οικονομία σε μια παρατεταμένη ενεργειακή κρίση.

Η ΕΕ εξελίσσεται σε μία από τις πιο ακραίες εκφράσεις του νεοφιλελεύθερου και συντηρητικού υποδείγματος διεθνώς. Η αποσύνδεση της ευρωπαϊκής γραφειοκρατίας από τις κοινωνικές ανάγκες και τη λαϊκή βούληση έχει δημιουργήσει ένα πολιτικό οικοδόμημα που απέχει ολοένα περισσότερο από το όραμα μιας Ευρώπης των λαών.

Οι μαζικές κοινωνικές κινητοποιήσεις που εκδηλώνονται το τελευταίο διάστημα σε χώρες όπως η Αλβανία, η Γαλλία, η Σερβία, η Ισπανία, η Ιταλία, το Βέλγιο, η Πορτογαλία και η Γερμανία αποτυπώνουν την ένταση και την έκταση της κοινωνικής δυσαρέσκειας στην Ευρώπη. Από τις φοιτητικές και νεολαιίστικες διαμαρτυρίες και τις κινητοποιήσεις ενάντια στη διαφθορά, μέχρι τις διαδηλώσεις για την υπεράσπιση των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, το δικαίωμα στη στέγαση και την πρόσβαση στη δημόσια εκπαίδευση, αναπτύσσονται διαφορετικές εστίες κοινωνικής αντίστασης. Οι κινητοποιήσεις αυτές δεν έχουν παντού την ίδια ένταση, έκταση, διάρκεια ή μορφές πάλης: εκφράζονται μέσα από μαζικές διαδηλώσεις, απεργίες, καταλήψεις, αποκλεισμούς και άλλες μορφές συλλογικής δράσης, ανάλογα με τις ιδιαίτερες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες κάθε χώρας. Παρά τις διαφορές τους, αναδεικνύουν ένα ευρύτερο τοπίο αμφισβήτησης και διεκδίκησης.

## Ελλάδα: οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες μεγαλώνουν

Η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε χαρακτηριστικό παράδειγμα της σχεδόν καθολικής επικράτησης του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος και της εμπέδωσης της πολιτικής και ιδεολογικής ηγεμονίας του. Η Αριστερά έχει υποστεί μια βαθιά ήττα, στην οποία συνέβαλαν η αποτυχία και η πολυδιάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και η απαξίωση του χώρου κατά την «περίοδο Κασσελάκη». Ωστόσο, το πρόβλημα υπερβαίνει κατά πολύ την ελληνική πολιτική συγκυρία και τις εσωτερικές περιπέτειες της Αριστεράς. Η διεθνής εμπειρία, όπως και η εμπειρία της χώρας μας, καταδεικνύει ότι δεν υπάρχουν κεντρώες λύσεις απέναντι στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας. Η αναζήτηση συμβιβασμών με το κυρίαρχο νεοφιλελεύθερο πλαίσιο δεν μπορεί να δώσει ουσιαστικές απαντήσεις στις κοινωνικές ανισότητες και την κλιματική κρίση, ούτε να ανακόψει την άνοδο της Ακροδεξιάς. Αντιθέτως, η υπέρβαση αυτών των αδιεξόδων προϋποθέτει μια σαφή εναλλακτική πολιτική πρόταση, με διακριτό αριστερό και κοινωνικό πρόσημο.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η Ελλάδα αντιμετωπίζει γενικευμένη κρίση του κόστους ζωής (στέγη, ενέργεια, βασικά αγαθά), άνεργη ανάπτυξη με χαμηλούς μισθούς ή μισθούς που ανεβαίνουν ελάχιστα, δημογραφικό πρόβλημα, κρίση αντιπροσώπευσης, προβλήματα εξωτερικής πολιτικής και περιβαλλοντική υποβάθμιση. Η βαθιά κοινωνική και πολιτική κρίση αποτυπώνεται πρώτα απ' όλα στις συνθήκες ζωής της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, της κοινωνίας του 80%.

Με βάση στοιχεία της World Inequality Database για την Ελλάδα (2024), το πλουσιότερο 1% κατέχει το 24,27% του συνολικού πλούτου (€201,6 δισ.), ενώ το πλουσιότερο 10% κατέχει το 60,91% (€506,0 δισ.). Για να το θέσουμε διαφορετικά, το 90% του ενεργού πληθυσμού στην Ελλάδα κατέχει μόλις το 39,09% του συνολικού πλούτου.

Αυτός ο κόσμος κάνει δύο ή και τρεις δουλειές, με εξαντλητικά ωράρια, με απλήρωτες συνήθως υπερωρίες, σε ανασφαλείς συνθήκες, χωρίς να γνωρίζει αν θα μπορέσει να επιστρέψει σπίτι του με ασφάλεια. Τρώει τον χρόνο του στα αραιά δρομολόγια και στους ασφυκτικά γεμάτους συρμούς των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Κατοικεί σε χρέπια που δύσκολα μπορούν να χαρακτηριστούν σπίτια με ενοίκια των 600, 700 ή και 800 ευρώ. Και πάνω από όλα δεν έχει ελεύθερο χρόνο για να ζήσει. Απλά επιβιώνει.

Αυτό δεν είναι κάτι που φανταζόμαστε ή υποθέτουμε. Το βλέπουμε μπροστά μας, το ζούμε, το λένε όμως και οι αριθμοί. Η Ελλάδα είναι είτε τελευταία είτε στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλους τους δείκτες της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας.

Είναι ενδεικτικό ότι η Ελλάδα βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς το εισόδημα και την αγοραστική δύναμη των πολιτών της. Καταγράφει τη μεγαλύτερη απώλεια πραγματικού εισοδήματος σε ολόκληρη την ΕΕ, με μείωση κατά 22,3% το 2025 σε σύγκριση με το 2010, όταν στον ευρωπαϊκό μέσο όρο σημειώθηκε αύξηση κατά 25,4%. Παράλληλα, βρίσκεται στην 25η θέση ως προς το διάμεσο διαθέσιμο εισόδημα, το οποίο ανέρχεται σε 13.612 PPS ανά κάτοικο, έναντι 22.630 PPS στον μέσο όρο της ΕΕ. Την ίδια στιγμή οι γυναίκες κερδίζουν περίπου 28,3% λιγότερο από τους άντρες με τους οποίους συμβιούν και έχουν πλήρη απασχόληση σε ποσοστό 38% έναντι 57% των αντρών σύμφωνα με την έκθεση του EIGE για το 2025.

Η εικόνα είναι εξίσου αποκαλυπτική ως προς τη φτώχεια και την καθημερινή οικονομική δυσκολία. Η Ελλάδα καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό υποκειμενικής φτώχειας στην ΕΕ, με 67,2%, έναντι 17,6% στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Την ίδια στιγμή, το 87,1% του πληθυσμού δηλώνει ότι δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στα μηνιαία του έξοδα, ποσοστό υπερδιπλάσιο από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (42,5%).

Τέλος, οι συνθήκες διαβίωσης αποτυπώνουν ακόμη πιο έντονα την έκταση του προβλήματος. Η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη θέση ως προς την υπέρμετρη επιβάρυνση από το κόστος στέγασης, με περισσότερο από το ένα τέταρτο του πληθυσμού να επιβαρύνεται υπερβολικά από τις δαπάνες κατοικίας. Βρίσκεται επίσης στην πρώτη θέση ως προς την αδυναμία επαρκούς θέρμανσης, με ποσοστό 18,1%, έναντι 8,8% στην ΕΕ, ενώ καταλαμβάνει την τρίτη θέση στη σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση, με ποσοστό 14,9%, υπερδιπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου.
Αυτή η πραγματικότητα δεν αποτελεί ένα σύνολο μεμονωμένων προβλημάτων και ασύνδετων μεταξύ τους δεικτών . Αφορά στον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται η οικονομία, η εργασία, το κράτος, η παραγωγή και η κοινωνική αναπαραγωγή.
Η νέα «κανονικότητα» είναι εδώ, με ωφελημένους το πλουσιότερο τουλάχιστον 20% και χαμένη την μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία, την κοινωνία του 80%. Η στρατηγική των ξέφρενων ιδιωτικοποιήσεων πέτυχε και εξουθενώνει τον κόσμο. Καταστρέφει το κοινωνικό κράτος και εισάγει παντού την "ατομική ευθύνη" που μετατρέπεται πλέον σε θεμέλιο της λειτουργίας του κράτους. Η ακρίβεια, με αιχμή την ενέργεια και την στέγη, επιβαρύνει την εργατική τάξη, την κοινωνία του 80% ενώ η μεγέθυνση των τελευταίων ετών λειτούργησε προς όφελος αποκλειστικά του 2/10 του πληθυσμού.
Η στεγαστική κρίση, η δεύτερη μεγάλη όψη της κρίσης του κόστους ζωής, πλήττει χιλιάδες ιδιώτες, φοιτητές, εκπαιδευτικούς, γιατρούς και νοσηλευτές που αναζητούν κατοικία σε πόλεις και νησιά και διαπιστώνουν ότι η στέγη έχει μετατραπεί σε απρόσιτο εμπόρευμα. Το 2025 περισσότερο από το 25% του πληθυσμού διέθεσε πάνω από το 40% του εισοδήματός του για τη στέγαση. Εντωμεταξύ, συνεχίζονται οι πλειστηριασμοί, η πρώτη κατοικία παραμένει απροστάτευτη και τα funds κερδοσκοπούν πάνω στην αγωνία των πολιτών. Η κυβερνητική πολιτική επιδοτεί τη ζήτηση και τελικά τις υψηλές τιμές, χωρίς να δημιουργεί δημόσιο απόθεμα κατοικίας.

## 2. ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

### Η κρίση αντιπροσώπευσης και οι πολιτικοί συσχετισμοί

Παρότι τα κόμματα που προέρχονται από τον πάλαι ποτέ ενιαίο ΣΥΡΙΖΑ αθροίζουν ποσοστά μεταξύ 20-25%, είναι τέτοια η πολιτική ανομοιομορφία και η κρίση αξιοπιστίας που αυτό το δημοσκοπικό ποσοστό αθροιστικά δεν μεταφράζεται σε καμία κοινωνική και πολιτική δυναμική.
Με τον τρόπο αυτό εξουδετερώνεται υπέρ της κυριαρχίας των δυνάμεων του αστισμού και της συντηρητικής παράταξης ένα πολιτικό δυναμικό δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων οι οποίοι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο μετέχουν στα κόμματα της Κεντροαριστεράς και της Αριστεράς. Η επίδραση στις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις αυτού του μεγάλου όγκου δυνάμεων είναι από ελάχιστη έως τελείως αδιάφορη. Αυτό ακριβώς είναι το κεντρικό πρόβλημα που καλείται να

αντιμετωπίσει η ανασύνθεση της Ριζοσπαστικής και Ανανεωτικής Αριστεράς.
Η διάλυση του ΣΥΡΙΖΑ έχει τεράστιες και διαρκείς συνέπειες. Αποτελεί ένα «τραύμα» που διαρκεί και αφορά όλα τα θραύσματά του, ακόμη και εκείνα τα τμήματά του όπως η Νέα Αριστερά που διαφοροποιήθηκαν. Η απάντηση δεν μπορεί να είναι ούτε η επιστροφή στο παρελθόν ούτε η διαχείριση της υπάρχουσας κατάστασης.
Στη σημερινή συγκυρία κυριαρχούν η αποστράτευση, η απογοήτευση και μια σιωπηρή αποδοχή ότι «έτσι θα κυλήσει η ζωή μας». Επικρατεί η κοινωνία των χαμηλών προσδοκιών που στηρίζει πολιτικές επιλογές εξίσου χαμηλών προσδοκιών. Ακόμη και μέσα στις οργανωμένες δυνάμεις της Αριστεράς δυσκολευόμαστε αρκετά να φανταστούμε ουσιαστικά διαφορετικές τις ζωές μας σε μια διαφορετική κοινωνία.
Αυτό εγκλωβίζει και τις δυνάμεις του αγώνα στην απλή περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και αποδυναμώνει τα πολιτικά προτάγματα από ένα απαραίτητο στοιχείο: την έμπνευση και το όραμα. Η πολιτική δεν εμπνέει και δεν πείθει ότι μπορεί να αλλάξει τις ζωές των ανθρώπων, ούτε ότι αφορά στην μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία, την κοινωνία του 80%. Η αποχή αποτελεί έκφραση αυτής της κρίσης αντιπροσώπευσης.
Σε αυτές τις συνθήκες, η Νέα Δημοκρατία παραμένει ο κυρίαρχος πόλος του πολιτικού συστήματος και φαίνεται να έχει κατοχυρωμένη την πρώτη θέση. Η κυριαρχία της Νέας Δημοκρατίας βασίζεται στη δημιουργία μιας ευρείας κοινωνικής συμμαχίας μέσω του ελέγχου των δημόσιων πόρων, του ιδεολογικού πολέμου ενάντια στις συλλογικές λύσεις και της υιοθέτησης του αυταρχισμού. Σχεδιάζει και υλοποιεί την διεύρυνση των κοινωνικών της συμμαχιών, απευθυνόμενη σε όλο και περισσότερα επιμέρους κομμάτια της κοινωνίας, ακόμη και μέσα από αποσπασματικές παροχές και «ψίχουλα».
Η κοινωνική δυσαρέσκεια, όμως για την ακρίβεια, ιδιαίτερα τώρα με τα καύσιμα, και τους χαμηλούς μισθούς, τη στέγη και την υποβάθμιση των δημόσιων υπηρεσιών προκαλεί εμφανή φθορά.

Η **Νέα Δημοκρατία** φοβούμενη τις διαρροές προς τα δεξιά της, πραγματοποιεί σαφή συντηρητική στροφή. Καταφεύγει στον λαϊκισμό και στην κατασκευή ηθικών πανικών γύρω από το μεταναστευτικό και το προσφυγικό, τα δικαιώματα και τη συμπερίληψη όλων των ανθρώπων ανεξάρτητα από εθνικότητα, θρησκεία, φυλή, φύλο, σεξουαλικό προσανατολισμό ή ταυτότητα φύλου. Στην προσπάθειά της να ανταγωνιστεί την Ακροδεξιά, υιοθετεί την «anti-woke» ατζέντα και μετατοπίζει το πολιτικό σύστημα προς την άκρα δεξιά.
Την ίδια στιγμή, η κοινωνική δυσαρέσκεια δεν μετατρέπεται σε συγκροτημένη πολιτική εναλλακτική. Οι επιλογές του Αλέξη Τσίπρα

και η σημερινή παρουσία της ΕΛ.Α.Σ. συμβάλλουν στην διαμόρφωση ενός πιο συντηρητικού πολιτικού τοπίου. Το δε ΠΑΣΟΚ απέχει πολύ από το να αποτελεί τον εκφραστή μιας αριστερής σοσιαλδημοκρατίας. Και οι δύο σύρονται στο γήπεδο της Νέας Δημοκρατίας. Και δεν είναι μόνο αυτό. Τόσο το ΠΑΣΟΚ όσο και η ΕΛ.Α.Σ. δεν ενδιαφέρονται να αμφισβητήσουν την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σε χρόνο ενεστώτα παρά μόνο διαγκωνίζονται για το ποιος από τους δύο θα εξασφαλίσει την δεύτερη θέση ώστε να γίνει ο κυρίαρχος παράγοντας που θα ελέγξει την αντιπολίτευση μετά τις εκλογές. Εκμεταλλεύονται έτσι το ειλικρινές λαϊκό αίσθημα "να φύγει ο Μητσοτάκης" για να εξυπηρετήσουν προσωπικούς κομματικούς στόχους.

Από τη μία, το **ΠΑΣΟΚ** έχει δείξει σε επιμέρους ζητήματα προοδευτικά αντανακλαστικά, παραμένει όμως κόμμα με δύο ψυχές: μία κοντά στην αριστερή σοσιαλδημοκρατία και μία προσκολλημένη στον νεοφιλελεύθερο εκσυγχρονισμό και στην κεντροδεξιά. Αλλά η συνισταμένη των δύο ψυχών δύσκολα ξεφεύγει από μια συστημική αντίληψη των πραγμάτων Ιδιαίτερα στους μαζικούς χώρους και στον συνδικαλισμό λειτουργεί συχνά ως συμπλήρωμα των πολιτικών της Νέας Δημοκρατίας, συνεργαζόμενο στενά με τις δυνάμεις αυτής. Η διαρκής προσπάθεια ισορροπίας μεταξύ δύο διαφορετικών κατευθύνσεων παράγει αμφίσημες τοποθετήσεις και δεν του επιτρέπει να εμφανιστεί ως συνεκτική εναλλακτική πρόταση.

Από την άλλη η **ΕΛΑΣ** είναι περισσότερο ένα κόμμα του κέντρου παρά της Αριστεράς. Εκφράζει συστηματικά μετριοπαθείς θέσεις με θολό πολιτικό στίγμα: αποδοχή για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και την «Ασπίδα του Αχιλλέα», αποδοχή του περιοριστικού «δημοσιονομικού χώρου» που διαμόρφωσε η Νέα Δημοκρατία, διστακτική πρόταση για την φορολόγηση του πλούτου. Ιδιαίτερα στην εξωτερική πολιτική, η κριτική που ασκεί στην κυβέρνηση συχνά κινείται από δεξιότερη σκοπιά, αμφισβητώντας τις κυβερνητικές επιλογές όχι από τη θέση μιας συνεπούς αριστερής αντίληψης για την ειρήνη, το διεθνές δίκαιο και την ανεξάρτητη πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική.
Στην προσπάθεια να απευθυνθεί σε ευρύτερα ακροατήρια, στρογγυλεύει τόσο πολύ τις θέσεις της ώστε αδυνατεί να συγκροτήσει σταθερό πολιτικό κέντρο βάρους και να αποτελέσει πραγματικό αντίπαλο της Δεξιάς. Αντιθέτως εκπέμπει ένα αμφίσημο πολιτικό σήμα, υποταγμένο σε μία παραμορφωμένη αντίληψη πολιτικής του εφικτού που τελικά περιορίζει το πεδίο άσκησης φιλολαϊκών πολιτικών. Αντιλαμβανόμαστε ότι την ακολουθεί αριστερός κόσμος με την ελπίδα να απομακρύνει τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Σταδιακά, όμως, θεωρούμε ότι θα γίνεται αντιληπτό πως η πολιτική της Δεξιάς δεν μπορεί να ηττηθεί με την αποδοχή βασικών της τοποθετήσεων.

Τόσο το ΠΑΣΟΚ όσο και η ΕΛΑΣ ενισχύουν τελικά το αίσθημα ότι "όλοι ίδιοι είναι", καλλιεργούν την πολιτική χαμηλών προσδοκιών και συμβάλλουν στην μετατόπιση της πολιτικής ατζέντας προς τα δεξιά. Αυτήν την στιγμή δεν ακούγεται στον δημόσιο λόγο ένα διακριτό και συνεκτικό αριστερό επιχείρημα. Με ευθύνη και των δυνάμεων που διεκδικούν και διεμβολίζουν τον εκλογικό χώρο της Αριστεράς, περιορίζεται στρατηγικά η πολιτική ύλη της συζήτησης. Όλα εγγράφονται πλέον στο πλαίσιο του «εφικτού», το οποίο δεν συνδέεται με την προετοιμασία, την πολιτική επεξεργασία και ένα συνεκτικό πρόγραμμα, αλλά με τη διαχείριση της υπάρχουσας κατάστασης και την εμπέδωση των υφιστάμενων συσχετισμών – είναι ενδεικτική η απουσία σοβαρής συζήτησης για τις αμυντικές δαπάνες, για τη φορολογία του κεφαλαίου και του πλούτου, για μια άλλη στάση στο μεταναστευτικό και προσφυγικό ρεύμα.

Ο σημερινός **ΣΥΡΙΖΑ** δεν έχει καταφέρει να αναμετρηθεί ουσιαστικά με τις αιτίες της πολιτικής του κρίσης. Η απαξίωσή του δεν υπήρξε αποτέλεσμα μόνο της περιόδου Κασελάκη, αλλά μιας μακρόχρονης διαδικασίας ιδεολογικής υποχώρησης, πολιτικής μετάλλαξης, αρχηγισμού και απομάκρυνσης από τις κοινωνικές αναφορές της Αριστεράς και ρευστοποίηση του σε μία θολή "δημοκρατική παράταξη" που εντάθηκε από το 2019 και μετά. Η περίοδος Κασελάκη αποτέλεσε την ακραία εκδήλωση αυτής της πορείας, για την οποία κεντρικά στελέχη του σημερινού ΣΥΡΙΖΑ φέρουν βαρύτατες ευθύνες. Αντί όμως για μια βαθιά και ειλικρινή αυτοκριτική, κυριαρχεί η αποσιώπηση των ευθυνών. Δεν μπορεί να υπάρξει ανασύνθεση της Αριστεράς μέσα από την αναπαραγωγή εκείνων των πολιτικών πρακτικών που την οδήγησαν στην κρίση. Η υπέρβαση αυτής της πορείας απαιτεί καθαρές πολιτικές και προγραμματικές τομές, ειλικρινή και βαθιά αποτίμηση των λόγων της σημερινή κρίσης της Αριστεράς και όχι συγκολλήσεις κορυφής που αναπαράγουν τις ίδιες παθογένειες.

Το **ΜέΡΑ25-Ενωτική Αριστερά** απευθύνεται σε ένα κοινό με κινηματικά χαρακτηριστικά και σε τμήματα της νεολαίας που αναζητούν ριζοσπαστική πολιτική έκφραση. Θέσεις και παρεμβάσεις του στα κρίσιμα ζητήματα της συγκυρίας παρουσιάζουν σύγκλιση με εκείνες της Νέας Αριστεράς, ενώ τα τελευταία χρόνια καταγράφεται στροφή προς ριζοσπαστικές πολιτικές κατευθύνσεις. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι το ΜέΡΑ25-Ενωτική Αριστερά μπορεί να αποτελέσει μία από τις δυνάμεις για την προσπάθεια ανασύνθεσης και ενότητας της Αριστεράς.

Η **Νέα Αριστερά**, όπως κάθε αριστερή δύναμη οφείλει, έχει προχωρήσει σε μια πρώτη κριτική αποτίμηση της περιόδου 2015-2019, της ήττας του Ιουλίου του 2015, αλλά και της εκφυλιστικής πορείας της περιόδου 2019-2023. Οι όποιες διαφορετικές

προσεγγίσεις δεν μπορούν και δεν πρέπει να μετατρέπονται σε ανυπέρβλητα εμπόδια για την ιστορικά επείγουσα ανάγκη διαλόγου για την ανασύνθεση της Αριστεράς. Η κοινή δράση και η προγραμματική σύγκλιση δεν προϋποθέτουν ταύτιση στην ανάγνωση του παρελθόντος, αλλά κοινή βούληση για τις συγκρούσεις του παρόντος και τις ανατροπές του μέλλοντος. Η διαρκής αναπαραγωγή παλιών διαχωριστικών γραμμών ως μόνιμων και αξεπέραστων αντιθέσεων οδηγεί στην περιχαράκωση και αποδυναμώνει τη δυνατότητα συγκρότησης ενός ισχυρού, ριζοσπαστικού και κινηματικού πόλου της Αριστεράς. Οι μέχρι τώρα δημόσιες παρεμβάσεις του ΜΕΡΑ25 - Ενωτική Αριστερά δεν συμβάλλουν στην αναγκαία κοινή δράση και ενότητα της Αριστεράς. Η υπέρβαση αυτών των διαχωρισμών αποτελεί ιστορική ευθύνη απέναντι στις κοινωνικές δυνάμεις που αναζητούν μια πραγματική αριστερή εναλλακτική, σε μια ιστορική συγκυρία όπου η Ακροδεξιά διευρύνει διαρκώς την ιδεολογική και πολιτική της επιρροή.
Η επέλαση της ακροδεξιάς επιτάσσει την βίαιη ωρίμανση όλων και την υπέρβαση ιστορικών μέχρι χθες διαφορών. Η ευθύνη μας βαραίνει όλους και όλες εξίσου.

**Το ΚΚΕ** παραμένει ο ισχυρότερος πόλος της Αριστεράς. Ωστόσο, παρά την αυξημένη του δυναμική στους μαζικούς φορείς, στα συνδικάτα, στα σχολεία και στα πανεπιστήμια, και παρά το γεγονός ότι σε επιμέρους περιπτώσεις κάνει δειλά ανοίγματα για ενωτικές δράσεις ,αδυνατεί να μετατρέψει την κοινωνική του επιρροή σε πολιτική κλπ.
Αυτό συμβαίνει γιατί ενώ στο στρατηγικό επίπεδο δεν έχει αλλάξει κατεύθυνση, αναβάλλοντας για το μέλλον τις λύσεις για τα λαϊκά στρώματα ,επιχειρεί στο τακτικό επίπεδο ανοίγματα ,τα οποία δεν δημιουργούν πραγματική κίνηση ,ακριβώς γιατί δεν έχουν ένα ορατό στόχο και δεν συμπεριλαμβάνουν στην πραγματικότητα ,άλλες δυνάμεις της αριστεράς.
Αυτή η αντίφαση μεταξύ στρατηγικής και επιμέρους τακτικών είναι που το κρατάει καθηλωμένο και μέρος του προβλήματος της ανεπαρκούς αντιπολίτευσης απέναντι στην κυβέρνηση της ΝΔ. Με τον λόγο του αλλά και με την πρακτική του έχει καλλιεργήσει την πεποίθηση σε μεγάλα ακροατήρια ότι το πολιτικό του πρόγραμμα είναι ανεδαφικό και παραπέμπει την κοινωνική αλλαγή στην δευτέρα παρουσία της λαϊκής εξουσίας. "Το ΚΚΕ παραμένει δέσμιο μιας παρωχημένης στρατηγικής που αρνείται την προσπάθεια επίτευξης αλλαγών, μικρών και μεγάλων στον παρόντα χρόνο, έτσι καθίσταται ανασταλτικός παράγοντας για την ανάπτυξη ενωτικών αγώνων".
Τέλος, παρά το γεγονός ότι σε διάφορες επιμέρους περιπτώσεις κάνει δειλά ανοίγματα, παραμένει ακόμα εκτός κάθε ενωτικής διεργασίας και συμπόρευσης με τις υπόλοιπες δυνάμεις της Αριστεράς τόσο στο κίνημα όσο και στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό. Στις σημερινές συνθήκες πολέμου, γενοκτονιών, ανόδου της Ακροδεξιάς και

κλιματικής κρίσης, αυτή η στάση είναι εντελώς ακατανόητη. Παρακολουθούμε με μεγάλο ενδιαφέρον τις εξελίξεις στον χώρο της πολιτικής οικολογίας, τις οποίες θεωρούμε ότι μας αφορούν άμεσα, καθώς πρόκειται για έναν όμορο πολιτικό χώρο με σημαντικές ιδεολογικές και προγραμματικές συνάφειες με την ανανεωτική και ριζοσπαστική Αριστερά.

Αναγνωρίζουμε, προφανώς, ότι στο εσωτερικό της πολιτικής οικολογίας συνυπάρχουν διαφορετικά ιδεολογικά και πολιτικά ρεύματα, με ιδιαίτερη σημασία για εμάς εκείνα τα πιο ριζοσπαστικά τμήματα που συνδέουν την οικολογική κρίση με τη συνολικότερη κριτική στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής, στις κοινωνικές ανισότητες και στην άνιση διανομή του πλούτου, στον μιλιταρισμό και στον πόλεμο.

Το κόμμα **Πράσινοι – Οικολογία** αποτελεί για τη Νέα Αριστερά έναν σημαντικό συνομιλητή, ανάμεσα και σε άλλες δυνάμεις της πολιτικής οικολογίας, με τον οποίο έχουμε ήδη αναπτύξει κοινές πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις, διαπιστώνοντας ουσιαστικές συγκλίσεις σε πολιτικό και προγραμματικό επίπεδο. Θεωρούμε ότι η ανασύνθεση της Αριστεράς δεν μπορεί να προχωρήσει ανεξάρτητα από τη συνάντησή της με τα ριζοσπαστικά ρεύματα της πολιτικής οικολογίας. Αντίθετα, η σύγκλιση της Αριστεράς και της πολιτικής οικολογίας σε μια κοινή ριζοσπαστική, αντικαπιταλιστική και οικοσοσιαλιστική κατεύθυνση αποτελεί στρατηγική αναγκαιότητα της εποχής μας, ώστε η κοινωνική δικαιοσύνη, η οικολογική βιωσιμότητα, η ειρήνη και η δημοκρατία να συγκροτήσουν ένα ενιαίο σχέδιο κοινωνικού μετασχηματισμού.

Το **μπλοκ της ακροδεξιάς** ισχυροποιείται διαρκώς και αποτελείται πια από 4 έως 5 κόμματα με συνολικό ποσοστό που αγγίζει το 20%. Ιδιαίτερη αναφορά απαιτείται στην πολιτική επανεμφάνιση του Ηλία Κασιδιάρη. Επιχειρεί να φορέσει την προβιά του αντισυστημικού, του «anti-woke» πατριώτη και του οπαδού του Τραμπ και του Μασκ. Καμία μεταμφίεση, όμως, δεν αλλάζει την πραγματικότητα: πρόκειται για καταδικασμένο ηγετικό στέλεχος μιας εγκληματικής οργάνωσης και για έναν νεοναζί που επιχειρεί να επαναφέρει τον φασισμό στην κεντρική πολιτική σκηνή.
Δεν μπορεί να εμφανίζεται ως πατριώτης ένας οπαδός της ιδεολογίας εκείνων που υποδούλωσαν και κατέστρεψαν την Ελλάδα, ούτε ως αντισυστημικός ένας από τους ηγέτες μιας εγκληματικής οργάνωσης που λειτούργησε ως δύναμη τρομοκράτησης εργαζομένων, ως απεργοσπαστικός μηχανισμός και ως παρακρατικό συμπλήρωμα ισχυρών συμφερόντων. Απέναντι στη νεοναζιστική απειλή απαιτείται ένα μαζικό δημοκρατικό και αντιφασιστικό μέτωπο στην κοινωνία, στη νεολαία, στους χώρους εργασίας και στις γειτονιές.
Απέναντι στην προσπάθεια κανονικοποίησης του φασιστικού λόγου και της μισαλλοδοξίας, είναι επιτακτική ανάγκη ενός πλατιού

αντιφασιστικού μετώπου για να συγκροτηθεί και να δώσει τις πολιτικές και κοινωνικές μάχες που απαιτούνται.

## 3. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

### Η ιστορική αναγκαιότητα της ανασύνθεσης

Αυτή η κοινωνική, πολιτική και οικονομική πραγματικότητα γεννάει κρίσεις και συγκρούσεις και απαιτεί από την πλευρά μας συγκρουσιακές επιλογές, ικανές να προκαλέσουν τομές. Απαιτεί από εμάς να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τις μεγάλες μεταβολές, να συνδεθούμε με τις διάσπαρτες αντιστάσεις, να τις αφήσουμε να μας μπολιάσουν και να τις ακούσουμε. Απαιτεί ταυτόχρονα να προσπαθήσουμε να τις επηρεάσουμε στην κατεύθυνση συγκρότησης ενός ανταγωνιστικού μπλοκ κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων που θα αμφισβητήσει κοινωνικά το κυρίαρχο μπλοκ του νεοφιλελευθερισμού και της ακροδεξιάς. Προφανώς, δεν είμαστε οι μόνοι που θέλουμε ή μπορούμε να επηρεάσουμε την ριζοσπαστικοποίηση της εργατικής τάξης. Οι συνθήκες ευνοούν πρωταρχικά την Ακροδεξιά. Για αυτό θα πρέπει η υπεράσπιση των μεταναστών, το αίτημα για μείωση των εξοπλισμών, η σύνδεσή τους με την ακρίβεια, την στεγαστική κρίση, το αίτημα για επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων και την αύξηση των μισθών, όπως και όλα τα υπόλοιπα εργατικά αιτήματα, να ενοποιούνται στον δημόσιο λόγο μας. Θα πρέπει να αποτελούν την πρότασή μας για την δημιουργία ενός ισχυρού κοινωνικού μπλοκ που θέλουμε να εκφραστεί και στις εκλογές. Έχει πολύ μεγάλη σημασία η απεύθυνσή μας στον κόσμο της αποχής, της νεολαίας, της επισφάλειας και άρα και οι αντίστοιχες πρωτοβουλίες τόσο σε κομματικό όσο και κοινωνικό επίπεδο.

Η κοινωνική πίεση "να φύγει ο Μητσοτάκης" είναι πραγματική και μας αφορά άμεσα. Η πτώση της Νέας Δημοκρατίας είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αλλαγή πορείας, όχι όμως και ικανή συνθήκη για αυτήν. Δεν αρκεί μόνο να φύγει ο Μητσοτάκης. Χρειάζεται να έρθει μία κυβέρνηση με ανταγωνιστικό πολιτικό πρόγραμμα.

Η ανασύνθεση της Αριστεράς είναι απαραίτητη για αυτήν τη νέα πορεία, για την αντιπροσώπευση του κόσμου της εργασίας, της νεολαίας και κάθε δημοκρατικού πολίτη και κυρίως για την αντιπαράθεση με την ακροδεξιά μέσα και έξω από το κοινοβούλιο. Αυτή πρέπει να προκύψει ως μια καινούργια συνάντηση όλων των δυνάμεων που τοποθετούνται στον χώρο της ριζοσπαστικής και ανανεωτικής αριστεράς. Η ανασύνθεση όμως πραγματοποιείται ήδη, έστω και με μερικό τρόπο: March to Gaza, προσφυγικά, εργατικοί αγώνες, αντιφασιστικές και αντιρατσιστικές δράσεις, περιβαλλοντικά κινήματα και κοινωνικές αντιστάσεις. Ο κοινός χώρος βρίσκεται στην αντιμετώπιση των συνεπειών της χρηματιστικοποίησης, εμπορευματοποίησης, ιδιωτικοποίησης στην καθημερινή ζωή του δικού μας κοινωνικού και πολιτικού μπλοκ.

Η ενότητα και η ανασύνθεση της Αριστεράς προϋποθέτει ειλικρινή και εξαντλητικό διάλογο για όσα ενώνουν τις δυνάμεις της, αλλά και κυρίως για όσα τις χωρίζουν. Απαιτεί αναστοχασμό της πορείας, των επιτυχιών και των λαθών της καθεμιάς δύναμης, απαιτεί παράλληλα, όμως, επιμονή και πίστη στην ανάγκη ενότητας και ανασύνθεσης.

Το τρίτο μνημόνιο αποτελεί σημείο τριβής για όλο τον κόσμο και τις δυνάμεις της Αριστεράς. Η Νέα Αριστερά έχει καταλήξει με τον πιο εμφατικό τρόπο πως η δυσμενής κατάληξη των διαπραγματεύσεων του 2015 αποτέλεσε μια ήττα, από την οποία πρέπει όμως να εξαχθούν κρίσιμα συμπεράσματα για τα όρια, τα σχέδια και την δυναμική των κομμάτων, των ηγεσιών, των κυβερνήσεων και των κινημάτων. Ζητήματα που προσεγγίσαμε ήδη από το πρώτο μας συνέδριο.

Ως εκ τούτου η στρατηγική της ανασύνθεσης της Αριστεράς αποκτά επιτακτικό χαρακτήρα. Πρέπει να συμβάλλουμε στη συγκρότηση ενός πόλου των δυνάμεων της αριστεράς και της οικολογίας, που αξιοποιώντας τις θετικές και αρνητικές εμπειρίες του παρελθόντος, θα στέκεται διακριτά και κριτικά απέναντι σε λογικές που έφεραν τον χώρο μας σε θέση άμυνας και υποχώρησης.

Υπερασπιζόμαστε τις αρχές, τις αξίες και τις θέσεις της Αριστεράς υπέρ του κόσμου της εργασίας και των κοινωνικά και οικονομικά ευάλωτων.

Υπερασπιζόμαστε την διακριτότητα των πολιτικών σχηματισμών, αξιοποιούμε συνθετικά τον πλούτο των αναλύσεών τους, αλλά μένουμε σταθερά προσανατολισμένοι στην ιστορική ανάγκη που γέννησε την Αριστερά.

Υπερασπιζόμαστε την δημοκρατική λειτουργία των κομμάτων και απορρίπτουμε λογικές αρχηγισμών, που εξαπλώνονται δυστυχώς σε πολλές εκφάνσεις και χώρους της.

Ο αγώνας σήμερα είναι μεταξύ άλλων και αγώνας ενάντια στην χαμένη αξιοπιστία της Αριστεράς. Για να επανέλθει, πράγμα όχι εύκολο, οφείλουμε να ολοκληρώσουμε την στροφή αριστερά, με ό,τι δυσκολίες έχει αυτό.

**Ενωμένη Αριστερά, δυνατή στους αγώνες και στη Βουλή**

Η Νέα Αριστερά απευθύνεται σήμερα σε όλο το φάσμα της Αριστεράς, στον κόσμο που συμμετείχε σε όλες τις μικρές και μεγάλες μάχες των προηγούμενων χρόνων στο δρόμο, στα κινήματα, σε όλους όσους και όλες όσες θεωρούν ότι ο Σοσιαλισμός του 21ου αιώνα, με μια πολύ μεγαλύτερη έμφαση στα θέματα της οικολογίας όχι μόνο δεν είναι χαμένη υπόθεση, αντιθέτως παραμένει το μεγάλο μας στοίχημα τα επόμενα χρόνια για την κοινωνική απελευθέρωση.

Η Νέα Αριστερά προτείνει έναν ανοιχτό, ισότιμο και δημόσιο διάλογο που θα καταλήξει σε ένα ενωτικό ψηφοδέλτιο της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και το οποίο θα αποτελέσει μια «κοκκινοπράσινη» συνάντηση με την πολιτική οικολογία.

Στόχος μας είναι το νέο ενωτικό εγχείρημα να έχει δυνατή κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, ώστε οι κοινωνικοί αγώνες να αποκτήσουν ξανά φωνή στη Βουλή, με μία διαλεκτική σχέση αλληλοσυμπλήρωσης: κοινωνικός αγώνας και πολιτική εκπροσώπηση, κίνημα και κοινοβούλιο, κοινωνικό μπλοκ και πολιτικός πόλος.
Κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας προς αυτήν την κατεύθυνση και ταυτόχρονα ενισχύουμε τη Νέα Αριστερά, ως την δύναμη που παλεύει για την ενότητα, ως χώρο που μπορεί να διασφαλίσει την οργανική σύνδεση με τα συνδικάτα, τον κόσμο της δουλειάς και τα εργατικά συμφέροντα. Οι εκλογές πλησιάζουν και η ευθύνη για την επιτυχία ή την αποτυχία διαμόρφωσης ενός νέου ενωτικού εγχειρήματος της ριζοσπαστικής και ανανεωτικής αριστεράς μας βαραίνει όλους και όλες, πρωτίστως όμως όσες και όσους βάζουν θελημένα ή άθελά τους εμπόδια.
Βρισκόμαστε σε οριακή στιγμή για τον χώρο της Ανανεωτικής και συνολικά της Ριζοσπαστικής Αριστεράς. Η Ακροδεξιά συνεχώς δυναμώνει, δίνει επιθετικά τη μάχη των δικών της «ιδεών» και εγκλωβίζει κόσμο των «από τα κάτω» και της νεολαίας σε μια προοπτική πολέμου όλων εναντίον όλων, μισανθρωπισμού, απέχθειας για τον «διαφορετικό» και την «άλλη».
Ο φασισμός, ο ρατσισμός και η ακροδεξιά ήρθαν για να μείνουν. Η απάντηση δεν μπορεί να είναι η επιστροφή στο παρελθόν.
Η απάντηση μπορεί να είναι το ευρύ αντιφασιστικό μέτωπο και η ανασύνθεση της Αριστεράς σε νέες βάσεις , επιθετικά, αποφασιστικά και με αυτοπεποίθηση.
Σε αυτό το πλαίσιο, χρήσιμη ψήφος είναι κάθε ψήφος που "βάζει" ένα αριστερό κόμμα στην βουλή. Είναι αυτή που δυσκολεύει την εξασφάλιση της αυτοδυναμίας από την Νέα Δημοκρατία. Είναι κάθε ψήφος που ενισχύει ενωτικά ψηφοδέλτια της Αριστεράς, κάθε ψήφος απέναντι στην ακροδεξιά. Χρήσιμη είναι τελικά η ψήφος που σε εκπροσωπεί, που δεν ντρέπεσαι γι' αυτήν, αυτή που δεν αποτελεί επιλογή του «λιγότερου κακού».
Η ευθύνη είναι δική μας.

## 4. ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΜΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

### Ο εκλογικός σχεδιασμός

Η πορεία προς τις εκλογές αποτελεί μια νέα αφετηρία και μια σημαντική ευκαιρία για τη Νέα Αριστερά. Πρωταρχικός πολιτικός στόχος είναι να φτιαχτεί ενωτικό ψηφοδέλτιο της ριζοσπαστικής και ανανεωτικής Αριστεράς. Η Νέα Αριστερά θα εξαντλήσει όλες τις πιθανότητες προς αυτήν την κατεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα είναι παρούσα στις εκλογές, ακόμα κι αν δεν ευδοκιμήσει το εγχείρημα του ενωτικού ψηφοδελτίου.

Για την προεκλογική μας δουλειά χρειάζονται πολιτικά και οργανωτικά μέτρα, συγκεκριμένη εκλογική καμπάνια και κεντρικό εκλογικό σύνθημα.
Συγκροτείται επικοινωνιακή ομάδα που θα αξιοποιεί τηλεοράσεις, ραδιόφωνο, ιστοσελίδες, διαδίκτυο και social. Χρειάζονται τα δικά μας μέσα, ειδικά η Εποχή.
Σχεδιάζεται «πόρτα-πόρτα» πολιτική δουλειά, άμεση επαφή με την κοινωνία και παρουσία εκεί όπου ζουν και εργάζονται οι άνθρωποι. Χρειάζονται στο μεταξύ και άλλες πολιτικές καμπάνιες σε συνδυασμό με την καθαρά εκλογική. Απαιτείται οργανωτική ανάπτυξη, αναβάθμιση του ρόλου των Δικτύων και των τοπικών οργανώσεων και σχέδιο οικονομικής στήριξης.
Η συγκρότηση των ψηφοδελτίων θα γίνει με δημοκρατικό τρόπο και σύμφωνα με τις προβλέψεις του καταστατικού.
Τέλος, η Νέα Αριστερά απευθύνει κάλεσμα στα μέλη, στους φίλους της και στον κόσμο των κινημάτων να συμμετάσχουν στον εκλογικό αγώνα στο πλευρό της. Η συμμετοχή στις δράσεις μας είναι ανοιχτή και σε όσες και όσους δεν είναι μέλη του κόμματος, αλλά εμπνέονται και στηρίζουν τον χώρο της Αριστεράς ως ανένταχτα άτομα.

## 5. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

### Πρόγραμμα κοινωνικής αλλαγής: ενίσχυση της εργασίας, φορολόγηση του πλούτου

Αν η κοινωνική αλλαγή είναι το διακύβευμα, το "με ποιό πολιτικό πρόγραμμα;" είναι το ζητούμενο: ο Μητσοτάκης πρέπει να φύγει αλλά αυτό δεν αρκεί από μόνο του. Πρέπει να αντικατασταθεί από μία κυβέρνηση με ανταγωνιστικό πολιτικό πρόγραμμα. Όμως, ένα ανταγωνιστικό πρόγραμμα δεν είναι άθροισμα διακριτών κοστολογημένων θέσεων, αλλά συνεκτικό σχέδιο κοινωνικού μετασχηματισμού με ταξικό πρόσημο, ενίσχυση της εργασίας, αναδιάταξη παραγωγής και κράτους, φορολόγηση του πλούτου, δημοκρατία και κοινά αγαθά.
Απέναντι στην συντηρητική στροφή που αποδέχεται το περιοριστικό δημοσιονομικό πλαίσιο της Νέας Δημοκρατίας και σε κάθε μορφή λαϊκισμού που προτείνει μέτρα αναδιανομής τα οποία κανείς δεν πιστεύει ότι είναι εφικτά, αντιτάσσουμε μια πραγματιστική ριζοσπαστική στάση. Οι υφιστάμενοι περιορισμοί δεν είναι στατικοί ούτε λαξεμένοι πάνω σε πέτρα. Μέλημά μας είναι να διευρύνουμε διαρκώς το πεδίο του εφικτού και να μετατοπίζουμε τον συσχετισμό δύναμης προς όφελος της κοινωνίας του 80%. Προτάγματα όπως η μείωση των στρατιωτικών δαπανών στο 2% του ΑΕΠ, η αύξηση της φορολογίας στο κεφάλαιο και στο πλουσιότερο 10% του πληθυσμού και η αποκατάσταση του αναπτυξιακού και κοινωνικού ρόλου του κράτους μπορούν να εξυπηρετήσουν αυτήν την κατεύθυνση.
Έτσι μπορούμε να οικοδομήσουμε ένα νέο κοινωνικό μπλοκ που θα ανταποκρίνεται στις άμεσες, πιεστικές ανάγκες, προσφέροντας

παράλληλα έναν οδικό χάρτη για το πώς αυτά τα οφέλη μπορούν να διατηρηθούν και να διευρυνθούν.
Τις βασικές αιχμές ενός πραγματικά ανταγωνιστικού προγράμματος προτάσσουμε στον διάλογο για την ανασύνθεση της Αριστεράς:

**1. Για την ενίσχυση της εργασίας και της εργατικής τάξης**
Η Αριστερά χωρίς την εργασία δεν μπορεί να υπάρξει και αντίστροφα κοινωνική απελευθέρωση χωρίς τους αγώνες της Αριστεράς δεν γίνεται. Η διαρκής βελτίωση της θέσης των εργαζομένων βρίσκεται στο κέντρο του πολιτικού μας σχεδίου. Το πρώτο βήμα είναι η ενίσχυση της εργατικής τάξης με την νομοθετική κατοχύρωση εργατικών διεκδικήσεων και δικαιωμάτων: τετραήμερη εργασία, 1.200 ευρώ βασικός μισθός, 13ο και 14ο μισθό και σύνταξη, επαναφορά συλλογικών συμβάσεων, αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις.

**2. Για την φορολόγηση του πλούτου και την αναδιανομή**
Πού θα βρούμε τα λεφτά; Μα κλείνοντας την ψαλίδα ανάμεσα στους πλούσιους και στον υπόλοιπο κόσμο. Θέλουμε να αντιστρέψουμε την αναδιανομή από πάνω προς τα κάτω. Αυτό απαιτεί φορολόγηση της περιουσίας του πλουσιότερου 10% με ενισχυμένους φορολογικούς συντελεστές. Απαιτεί ακόμα φορολόγηση του μεγάλου κεφαλαίου ανάλογη με τα υπερκέρδη του, απαιτεί και φορολόγηση ομολόγων και μετοχών στα ευρωπαϊκά επίπεδα. Σημαίνει τέλος μείωση της φορολογίας για τον κόσμο της κοινωνίας του 90%.

**3. Για την προστασία της στέγης: στέγη για όλους/όλες/όλα.**
Αντιπαραθέτουμε στην στεγαστική κρίση ένα ολοκληρωμένο και ριζοσπαστικό πρόγραμμα που αναγνωρίζει τη στέγαση ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και όχι ως χρηματοπιστωτικό προϊόν: αυστηρό πλαφόν στα ενοίκια και στις αυξήσεις με αντικειμενικά κριτήρια κατάστασης ακινήτων και με βάση τον διεθνή «Κανόνα του 30%» του ΟΗΕ, προστασία των ενοικιαστ(ρι)ών, άμεση κατάργηση της Golden Visa, απαγόρευση της εκμετάλλευσης κατοικιών μέσω Airbnb από νομικά πρόσωπα, όριο ενός ακινήτου ανά ΑΦΜ για βραχυχρόνια μίσθωση και δραστικό περιορισμό των βραχυχρόνιων μισθώσεων στις πιεσμένες περιοχές με μείωση των ημερών διάθεσης των ακινήτων και των διαθέσιμων αδειών για να σταματήσει η τουριστικοποίηση που εκδιώκει τους κατοίκους από τις γειτονιές τους. Απαιτούμε την οριστική κατάργηση των εξώσεων και των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας και τη δημιουργία δημόσιου φορέα διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων, με αναδιάρθρωση των χρεών στη βάση της πραγματικής τιμής αγοράς τους από τα funds. Διεκδικούμε τη συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος στη στέγη για όλους/όλες/όλα, χωρίς αποκλεισμούς.
Κεντρικός μας στόχος είναι η μαζική δημόσια επένδυση για τη δημιουργία δημόσιου, μη κερδοσκοπικού και συνεργατικού

αποθέματος κοινωνικής και κοινοτικά διαχειριζόμενης κατοικίας, μέσα από την ίδρυση Στεγαστικού Ταμείου, δίνοντας απόλυτη προτεραιότητα στην κοινωνική επανάχρηση, αξιοποίηση και ενεργειακή αναβάθμιση του αδρανούς και κενού κτιριακού αποθέματος χωρίς νέα τσιμεντοποίηση γης. Διεκδικούμε την ενίσχυση των ΟΤΑ, τη στήριξη στεγαστικών και συνεργατικών συνεταιρισμών και τη θεσμική συμμετοχή των ενώσεων ενοικιαστών και κατοίκων στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Δεν θέλουμε να επιδοτούμε την άνοδο των τιμών της αγοράς ούτε να επιτρέπουμε τη σπατάλη δημόσιων πόρων για κερδοσκοπικά συμφέροντα. Θέλουμε να δημιουργήσουμε δημόσιο και κοινωνικό πλούτο, βάζοντας τις ανάγκες των ανθρώπων πάνω από τα κέρδη των κτηματομεσιτικών λόμπι.

**4. Για την υγεία, την παιδεία και το κοινωνικό κράτος**

Θέλουμε να έχουμε δυνατή δημόσια Υγεία, δυνατή δημόσια Παιδεία, δυνατό κοινωνικό κράτος. Αυτό απαιτεί αυξημένη χρηματοδότηση για την Υγεία και την Παιδεία. Απαιτεί διπλασιασμό των μισθών και προσλήψεις στα σχολεία, τα πανεπιστήμια, τα νοσοκομεία και της δημόσιες δομές υγείας. Απαιτεί προστασία του Άρθρου 16 και αποκλειστικά δημόσιο και δωρεάν πανεπιστήμιο. Επιδίωξή μας είναι να καταστούν περιττές οι ιδιωτικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στην υγεία, την παιδεία και την κοινωνική ασφάλιση.

Γιατί θέλουμε το δημόσιο σχολείο να είναι καλύτερο από το ιδιωτικό. Γιατί θέλουμε το δημόσιο νοσοκομείο να είναι καλύτερο από το ιδιωτικό. Γιατί θέλουμε να μην χρειάζεται να υπογραφεί κανένα ιδιωτικό συμβόλαιο ασφάλισης, υγείας και πρόσθετης σύνταξης, αφού οι εργαζόμενοι θα καλύπτονται πλήρως από την κοινωνική μέριμνα.

**5. Για τον δημόσιο έλεγχο και τα κοινά αγαθά**

Κοινωνική πολιτική και χαμηλό κόστος ζωής δεν μπορούν υπάρξουν χωρίς εργαλεία άσκησης δημόσιων πολιτικών. Για αυτό χρειάζεται δημόσιος έλεγχος στην ενέργεια, στο νερό, στις τράπεζες, στις μεταφορές και σε όλες τις κρίσιμες εθνικές υποδομές με εκτεταμένες αποϊδιωτικοποιήσεις.

**6. Για τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα**

Τα ανθρώπινα δικαιώματα και η υπεράσπιση της Δημοκρατίας είναι στον πυρήνα του κοινωνικού ζητήματος και αποτελούν βασικό πεδίο της σύγκρουσης με την άκρα Δεξιά. Διεκδικούμε πολιτικές υποδοχής και ουσιαστικής ένταξης για τους πρόσφυγες και τις μετανάστριες. Ενάντια στις φυλακίσεις, στις άθλιες συνθήκες στις κλειστές δομές, στα κέντρα επιστροφής, και στις βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις.

Διεκδικούμε την έμπρακτη κατοχύρωση της έμφυλης ισότητας και την προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, των

αναπήρων, των Ρομά, των κρατουμένων και των ανθρώπων με προβλήματα ψυχικής υγείας. Διεκδικούμε ουσιαστικές πολιτικές προστασίας των ανηλίκων, καθώς και την ενίσχυση των δομών απεξάρτησης.
Διεκδικούμε τον διαχωρισμό κράτους και Εκκλησίας και την πλήρη κατοχύρωση των θεσμικών και ατομικών δικαιωμάτων της μειονότητας της Θράκης.

## 7. Για την ισότητα και τη χειραφέτηση των γυναικών

Θέτουμε στο επίκεντρο τις φεμινιστικές διεκδικήσεις για την ανατροπή των πατριαρχικών δομών και την πλήρη κοινωνική και οικονομική χειραφέτηση των γυναικών. Αγωνιζόμαστε για την εξάλειψη των ανισοτήτων στην εργασία, την καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας και την αντιμετώπιση κάθε μορφής έμφυλης βίας.

Διεκδικούμε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο προστασίας και την αναγκαία θεσμική θωράκιση των δικαιωμάτων των γυναικών. Αντιστεκόμαστε στα έμφυλα στερεότυπα που αναπαράγουν τις ανισότητες στις προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις, στον καταμερισμό της οικιακής εργασίας και της φροντίδας, αλλά και στην άνιση κατανομή του ελεύθερου χρόνου. Διεκδικούμε ισότιμη πρόσβαση στον ελεύθερο χρόνο ως αναγκαία προϋπόθεση για την ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών στον συνδικαλισμό, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την πολιτική ζωή.

## 8. Για το περιβάλλον

Απαντάμε στην περιβαλλοντική καταστροφή με στροφή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στα ενεργειακά έργα μικρής κλίμακας. Έργα με ανώτατο όριο τις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες και οπωσδήποτε με την συναίνεση των τοπικών κοινωνιών.
Απαντάμε στην διαχείριση της κλιματικής κρίσης με δημόσιες επενδύσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των συνεπειών της. Απαντάμε στην εξάντληση των φυσικών πόρων με πλήρη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα μέσα σε πλαίσιο δημοκρατίας και δικαιοσύνης. Η γη, το νερό, ο αέρας ανήκουν σε όλους και όλες, και χρήζουν συλλογική και δημοκρατική διαχείριση. Είμαστε κάθετα αντίθετοι στη χρήση πυρηνικής ενέργειας.

## 9. Για την ειρήνη, ενάντια στον πόλεμο

Υπερασπιζόμαστε μέχρι τέλους την ειρήνη. Απαιτούμε την ακύρωση του ευρωπαϊκού προγράμματος εξοπλισμών "Rearm Europe" ύψους 800 δις ευρώ και ζητάμε την μείωση των στρατιωτικών δαπανών στο 2% του ΑΕΠ. Τα χρήματα που δίνονται στην πολεμική οικονομία, κόβονται από το κοινωνικό κράτος.
Αντιστεκόμαστε σε κάθε προσπάθεια επιπλέον επιβάρυνσης της νεολαίας με στρατιωτικές υποχρεώσεις είτε πρόκειται για κατάργηση

της αναβολής λόγω σπουδών και στράτευση στα 18, είτε για επιμήκυνση της θητείας είτε για στράτευση των γυναικών. Απορρίπτουμε κάθε προετοιμασία εμπλοκής σε οποιοδήποτε πολεμικό σφαγείο.
Στηρίζουμε την πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική Ειρήνης και την άμεση ακύρωση της στρατιωτικής συνεργασίας με το Ισραήλ.

## 10.Το νέο παραγωγικό μοντέλο και η απάντηση στην κλιματική κρίση

Πλημμύρες, πυρκαγιές, ξηρασία, ακραίες θερμοκρασίες στη Βόρεια Ευρώπη και ακραία φαινόμενα λόγω αποκόλλησης παγετώνων στα Ιμαλάια αποτελούν το τρομακτικό μήνυμα της κλιματικής κρίσης.
Πρόκειται για ένα μήνυμα που καθιστά μάταιη κάθε προσπάθεια ηθικής αποκατάστασης του καπιταλισμού. Έχουμε φτάσει στο σημείο μηδέν εξαιτίας του καπιταλισμού που εδραίωσε την ασυδοσία του ελεύθερου εμπορίου, υπερεκμεταλλεύτηκε τους φυσικούς πόρους, έδωσε προτεραιότητα στις επενδύσεις ορυκτών καυσίμων, γέμισε το φυσικό περιβάλλον με ρύπους, διέλυσε οικοσυστήματα και σήμερα κατευθύνει πόρους στην πολεμική μηχανή, εξολοθρεύοντας λαούς και επιτείνοντας την κλιματική κρίση.
Και το πολιτικό σύστημα της χώρας μας κινείται σε πλήρη δυσαρμονία με την έκταση και την ένταση των προκλήσεων. Η κυβέρνηση επιλέγει να επενδύσει πολιτικά και γεωστρατηγικά σε νέες εξορύξεις υδρογονανθράκων και σε περαιτέρω δέσμευση στο ακριβό και κλιματικά καταστροφικό ορυκτό φυσικό αέριο. Συγχρόνως τα προγράμματα εξοικονόμησης δεν προχωρούν και η όποια μετάβαση γίνεται χωρίς δικαιοσύνη και δημοκρατία.
Το μοτίβο είναι ίδιο: το κέρδος είναι πιο σημαντικό από τη ζωή.
Η καθολική κρίση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να γίνει η δύναμη που θα συνενώσει όλα τα επιμέρους κινήματα. Οι οικονομικές απαιτήσεις του κινήματος για το κλίμα αφορούν αποτελεσματικές και δημόσιες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, διεύρυνση των κοινών αγαθών, ανθεκτικές υποδομές, αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης, αναδιανομή της γης και μια διαφορετική οργάνωση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
Το υφιστάμενο παραγωγικό μοντέλο δεν επιτρέπει πια την αναδιανομή μέσω της ανάπτυξης, που αποτέλεσε βάση των σοσιαλδημοκρατικών πολιτικών. Οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι απίθανο να αυξηθούν σημαντικά, γεγονός που, σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή, ίσως αποτελέσει μια ευκαιρία.
Αυτό που απαιτείται είναι ένα μοντέλο βασισμένο στην επιστροφή των δημόσιων αγαθών, στη συλλογική λήψη αποφάσεων, στις πράσινες τεχνολογίες και στην οικονομία της φροντίδας.
Η Νέα Αριστερά θέτει επιτακτικά την ανάγκη μετάβασης σε ένα πράσινο, βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο. Καλούμε σε ένα σχέδιο πλήρους απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα μέσα σε ένα πλαίσιο δημοκρατίας και δικαιοσύνης.

Αυτό προϋποθέτει τον ριζικό μετασχηματισμό του τρόπου παραγωγής και κατανάλωσης, καθώς και όλων των οικονομικών και κοινωνικών λειτουργιών. Δίνουμε έμφαση στη μείωση της σπατάλης και της υπερκατανάλωσης — αποανάπτυξη —, στην κοινωνική ευημερία, στα δημόσια αγαθά και στη δίκαιη αναδιανομή των πόρων.

**Ο Σοσιαλισμός του 21ου αιώνα**

Το πολιτικό μας πρόγραμμα συνδέεται άμεσα με το όραμα που έχουμε για την κοινωνική απελευθέρωση και την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Η ιδεολογική και πολιτική μας δέσμευση είναι ο Σοσιαλισμός του 21ου αιώνα. Ο Σοσιαλισμός του 21ου αιώνα δεν είναι ούτε ευχή ούτε παράκληση για το απώτερο μέλλον. Έχει απόλυτο νόημα σε χρόνο ενεστώτα. Αποτελεί ιστορική πρόκληση, κοινωνική επιταγή και περιβαλλοντική αναγκαιότητα.

Χρειαζόμαστε μια νέα συλλογική σύλληψη της Προόδου, της βιωσιμότητας και ενός ευτυχισμένου μέλλοντος για το σύνολο των ανθρώπων έξω από τους καταναγκασμούς του καπιταλισμού και της λογικής των αγορών που οδηγούν στην καταστροφή του πλανήτη και την λεηλασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η κόκκινη κλωστή που διαπερνά τη στρατηγική μας είναι η σωτηρία του πλανήτη, η ειρήνη, η συνεχής επέκταση της δημοκρατίας, η μετατόπιση του συσχετισμού δύναμης υπέρ των δυνάμεων της εργασίας, η επίθεση στον πλούτο